

Almanya'da okullarda İslam Din Dersi gündemde

ALMAN Vatandaşlık Yasası'nda reforma karşı kampanya sürdüren Hristiyan Birlik Partileri, Türklerin tepkisini azaltma amacıyla olacak ki, aynı haftalarda Almanya'da "Okullarda İslam din dersinin öğretilmesi" istemiyle ortaya çıktılar. "Çifte vatandaşlığa" karşı olduklarını, ancak burada yaşamakta olan göçmenlerin ve çocuklarının Alman toplumuna uyumunu istediklerini açıkladılar. Okullarda İslam "din dersi"nin verilmesini isteyerek de, Türklerin kendi kültürel kimliklerini korumalarına karşı olmadıklarını belirtmeye çalıştılar.

Türkiye'de olduğu gibi, Almanya'da da İslam dinini, kendi siyasi parti ve ideolojik amaçları için kullanan kuruluşlar yoğun bir çaba içindedirler. Dindar insanlarımızın saf inançlarını, siyasi amaçları için istismar eden bazı ideolojik cami kuruluşları, İslam dinini temsil etme yetkisini alma uğraşı vermektedirler. Böylece Almanya'da okullarda verilecek "İslam din dersinin" içeriğini belirleme yetkisini elde etmeye çalışmaktadırlar. Berlin'de ise, daha da ileriye giderek, bu eylemin kendine has okul yasasından yararlanarak, din derslerini kendi elemanlarının vermesine çalışmaktadırlar. İdeolojik bir cami derneğinin Berlin İdare Mahkemesi'nde, İslam din dersini vermesine ilişkin açılan davayı kazanması, büyük tartışmalara yol açmıştır. Karar revizyon aşamasındadır.

Alman Anayasası'nın 73. maddesinin "din dersleri, devlet denetiminin sağlanması koşuluyla, dini cemaatlerin temel ilkeleriyle uyumlu olacak biçimde verilir" ilkesi, İslam dinini temsil etme cüreti gösterenleri heveslendirmektedir.

***

Bilindiği gibi Türkiye'de din derslerinin gerek içeriği ve gerekse öğretmenleri, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmektedir. Türkiye'de din işlerinden sorumlu en yüksek kurum olan Diyanet İşleri Başkanlığı'na bile böyle bir yetki verilmemişken, Almanya'da yüce İslam dinini, parti politikalarına alet eden bazı cami kuruluşları, okullarda verilecek din dersleri konusunda söz sahibi olmak istemektedirler. Amaç bellidir. Politikalarına alet ettikleri cami demeklerinin yanı sıra, şimdi de kendi ideolojilerini okullara taşımak istemektedirler.

Bu denli çüretkar olunmasında kuşkusuz Alman eğitim yetkililerinin büyük sorumluluğu vardır. 1981 yılında Berlin'de hazırladığımız bildiriye, okullarda İslam din dersinin okutulmasını istemiştik. İslam inancındaki öğrenci velilerinin, çocuklarına İslam dini hakkında gerekli olan temel bilgilerin okulda öğretilmesini istedikleri ve bunun anayasal bir hak olduğunu belirtmiş ve buna ilişkin gerekli önlemlerin alınmasını istemiştik. Bu önemli hakın yerine getirilmemesi halinde, dini siyasi amaçları için

kullanmak isteyenlere olanak sağlanmaması olacağını özellikle vurgulamıştık. Ne yazık ki gelişmeler bu kuşularımızı haklı çıkarıyor. Okullarda İslam dinine ilişkin gerekli bilgiler verilmediğinden, birçok veli, bazen istemese de, çocuğunu siyasi amaçlı kuruluşların cami demeklerine göndermek zorunda kalmıştır.

Bilindiği gibi, siyasi amaçlı bu kuruluşlar, "Kur'an kursu" görünümü altında İslam dininin temel özünü öğretmekten çok, genç dimağlara kendi siyasi ideolojilerini aşılama ve çocuklarımızı militanları olarak yetiştirmeye çalışmaktadırlar.

***

Okullarda verilecek İslam din derslerinin içeriğinin kimler tarafından hazırlanacağı, bu dersleri kimlerin verebileceği ve hangi dilde verilmesi gerektiği, bir yıla yakın bir süre için "Almanya Türk Toplumu" nun düzenlediği toplantılarda, tartışılmaktadır. Baştan beri benimsediğimiz ve savduğumuz ilkeler şunlardır:

1. Okullarda İslam dinine ilişkin temel bilgiler öğrenilebilmelidir. Bu nedenle İslam din dersi, Eyalet Eğitim Bakanlıklarının denetimi altında ve bakanlıklarca atanan öğretmenler tarafından verilmelidir.
2. Türkiye'de ve Almanya'da Türkler arasında, Hristiyanlıkta olduğu gibi bir kilise kurumu olmadığından, müslümanları temsil edecek benzer nitelikte herhangi bir cami derneği, okullarda verilecek İslam din dersleri hakkında yetki sahibi olamaz.
3. İslam din derslerinin içeriği, uzman bilim ve din adamlarının oluşturacağı, sivil toplum ve cami kuruluşlarının temsil edileceği bir kurul tarafından belirlenmelidir.
4. İslam dini, kültürümüzün ayrılmaz önemli bir kesiti olarak benimsenmelidir.

Henüz tartışılmakta olan ve karar verme sürecinde olduğumuz diğer üç önemli konu ise şunlardır:

İslam din dersi, diğer dinleri de içeren genel bir din dersi çerçevesinde mi, yoksa yalnızca Müslüman inançtaki ve hatta yalnızca Türkçe bilen çocuklar için mi verilmelidir?

Yukarıdaki bu soruyla bağlantılı olarak da bu ders Almanca mı, Türkçe mi verilmelidir?

Bu din dersini verecek öğretmenlerin gerekli bilgi donanımına sahip olmaları ve Alman eğitim sistemini tanımaları nasıl sağlanacaktır?

Bu sorulara en uygun yanıtı aramaktayız. Bu nedenle yoğun bir tartışma sürmektedir.

Almanya Türk Toplumu, bu yılın ekim ayı başında, İslam din dersinin, Almanya'da okullarda hangi çerçevede verilmesi gerektiğine ilişkin görüşlerini karara bağlayacaktır. Daha sonra da bu doğrultuda gerekli çalışmalar ve girişimler kararlılıkla yapılacaktır.

Prof. Dr.
Hakkı
KESKİN